

der næres af dem, der ere imod Ligbrænding, men paa den anden Side har jeg hverken i Kristendommen i sig selv eller i Kirkehistorien, saa vidt jeg har haft Beslighed til at gøre mig bekendt med den, fundet noget ved Ligbrændingen, der absolut strider mod Kristendommen. Jeg har heller ikke set, at de, der ere allerstærkest imod Ligbrænding, egentlig have kunnet bevise det, og jeg tænker derfor: Lad os tage Sagen ganske jævnt og ligesrem og naturligt, som man har taget den i Folketinget, lad os ikke strue den op til noget andet, end hvad den er. De Medborgere, der have Øyst til at faa deres jordiste Levninger hurtigst muligt opløste paa den Maade — thi andet er det jo ikke, Opløsningen kommer jo haade for den, som bliver begravet, og for den, som bliver brændt; den kommer kun lidt hurtigere paa den sidste Maade — bør dog have Lov til at faa deres Vilje. Naar nogle Mennesker altsaa ønske, at deres jordiste Levninger skulle have Fred paa den Maade — naar de ikke finde noget opbyggeligt i, at de skulle fortæres af Orme under Jorden, og deres Ben saa maasse om 20 Aar skulle kastes op paa Kirkegaarden, men de finde, at det er mere hyggeligt, at deres Legeme straks bliver brændt til Aske og henført i en Urne, enten paa Kirkegaarden eller i Kolumbariet — ser jeg ikke, hvorfor vi ikke skulde føje dem deri, og hvorfor der skal siges til dem: I saa Fald skulle I ud af Folketirken, for der er ingen af Folketirkens Præster, som ville have med Eders dødelige Levninger at gøre; hvorfor man altsaa vil have, at de skulle stemple sig selv som hørende til en Sekt eller til de Følt, som overhovedet staa paa et fritænkerist Grundlag, det ser jeg ikke. Jeg ser ikke, hvorfor man skulde drive Følt til at gøre det ved at optræde saa rigoristisk. Jeg synes derfor, at ligesom Ligbrændingsforeningen her er traadt saa tolerant og beskedent frem og aldeles ikke har agiteret fanatisk eller intolerant, saa skulle vi ogsaa tage Sagen ganske jævnt og forsætte den, som den saa meget er begyndt i Folketinget; lad den gaa sin rolige Gang, lad os se at faa den ordnet uden at strue den op til andet eller mere, end den i Virkeligheden er.

Justitsministeren (Nellemann):

Jeg tror ikke, at dette Spørgsmaal om Lig-

brænding har nogen væsentlig sanitær Betydning, og det er heller ikke det, som er Grunden til, at dette Lovforslag er fremkommet; thi der kan neppe være nogen Tvivl om, at Ligbrænding lige saa lidt her som paa andre Steder, hvor den er i Brug, i den Henseende spiller nogen stor Rolle. Det er alle Vegne kun et forsvindende ringe Antal Lig, der brændes, sammenlignet med det Antal, som begravnes i Jord paa Kirkegaardene, og jeg tror, at det vil være saa at sige praktisk umuligt at gennemføre Ligbrænding som noget almindeligt. I Paris f. Eks., hvor jo Ligbrænding er bleven begunstiget i saa høj Grad som muligt af den radikale Kommunalbestyrelse, og hvor man har bygget Krematorier, som betjene Publikum meget billigt, har det jo vist sig, at det er et overmaade ringe Antal Lig, der brændes, sammenlignet med det hele Antal af døde. I 1889, da Ligbrændingen begyndte i Paris, omtrent midt i Aaret, blev der i sidste Halvdel af Aaret brændt omtrent 140 Lig i Paris; men naar man erindrer, at der der dør 150 Mennesker om Dagen, vil enhver se, hvilket forsvindende ringe Antal det er. Det samme vil man se, naar man ser hen til de Lig, som ere brændte i Gøtha, og de Lig, som ere brændte i Italien; det er et saa forsvindende ringe Antal Lig, sammenlignet med hele det store Antal af døde, at det ikke kan komme til at spille nogen Rolle i hygieinisk Retning. Jeg tror aldrig, det vil komme dertil, fordi de praktiske Vanskeligheder, der ville være ved at foretage Ligbrænding, og Bekosteligheden derved vil vistnok bewirke, at det ingenlunde bliver almindeligt, som det for øvrigt aldrig har været, thi i Oldtiden var det faktisk kun de mere velhavende, der bleve brændte, og i alt Fald anser jeg det for giøvet, som den første ærede Taler sagde, at i mange Aar vil det kun blive i saadanne Undtagelsestilfælde, som i de andre Lande ogsaa har været Tilfældet, at denne Ligbrænding vil forekomme her til Lands. Den Tanke, som Lovforslaget hviler paa, er derimod, som ogsaa antydet af den ærede første Taler, den, at man finder, at det ligger inden for de naturlige Grænser for Individets Frihed, at naar der er nogen, der ønsker, at hans Lig skal tilintetgøres eller opløses paa denne Maade, og det kan ske uden at komme i Strid med de offentlige